

doi: 10.3897/bgcardio.29.e117816



Уважаеми колеги и читатели,

Основният фокус в този брой на списание „Българска кардиология“ са сърдечните аритмии, инвазивната електрофизиология и кардиостимулацията.

Една от важните теми в броя е намаляването на лъчевото натоварване при катетърна аблация на някои сърдечни аритмии, които обичайно се извършват изцяло под рентгенов контрол. Темата е актуална от години поради непрекъснатото нарастване на медицинските интервенции под рентгенов контрол, респективно увеличаването на медицинското облъчване в рамките на популацията и индивида. Предвид разпространеността на сърдечно-съдовите заболявания голям дял от това допълнително лъчево натоварване се пада на различните сърдечни катетърни интервенции. Инвазивната електрофизиология доста рано се ориентира към намаляване на интрапроцедурното облъчване, вкл. с препоръки от European Heart Rhythm Association. Марчов и сътр. докладват опита си в използването на нефлуороскопската навигация с цел намаляване на облъчването. Резултатите са окуражителни и сочат, че е необходимо време, за да се постигне по-сериозно намаляване на лъчевото натоварване.

В броя ще намерите втори доклад от регистъра за имплантируеми електронни устройства BG-PACE, в който обобщено са представени практически пълни данни за броя и вида на имплантациите през 2022 година, както и разликите в натоварването на различните центрове по кардиостимулация. Трайков и сътр. заключават, че подобни статистически данни могат да се използват за оптимизиране на дейността. Докладваните данни за среден брой центрове в България, надхвърлящ сериозно сред-

ния брой за Европа, и успоредно с това – по-малък обем имплантации, несъмнено сочат към нужда от такова оптимизиране. Обезпокоителен е и фактът, че натоварването на отделните центрове и специалисти в страната е крайно неравномерно, а това неминуемо се отразява на компетентността, вкл. на правилната преценка на показанията и на усложненията.

Джинсов и сътр. представят потвърдителни данни за подобряването на качеството на живот след катетърна аблация за предсърдно мъждене и се опитват да открият предпроцедурни предиктори, с които да се намерят пациентите с потенциално най-голяма полза от процедурата. Средното проследяване е малко над 3 години и включва изцяло периода на пандемията от COVID-19. Авторите трябва да бъдат поздравени за усилията им да проследят над 100 пациенти в такива извънредни обстоятелства.

В малка клинична серия Шалганов и сътр. представят за пръв път в страната собствен опит в една сравнително нова и доста обещаваща методика за катетърна аблация на епикардните ганглийни плексуси при рецидивиращ вазовагален синкоп и функционална (вагусово обусловена) синусова брадикардия. Докладваните резултати, макар и краткосрочни, са впечатляващи и съвпадат напълно с публикуваните досега. С оглед на известните вече данни, методиката има потенциал да се превърне в основен метод на лечение при добре подбрани пациенти, измествайки в много случаи имплантацията на постоянен пейсмейкър на заден план.

В броя ще намерите и няколко клинични случая от областта на аритмологията.

Szotek и сътр. представят възрастен пациент с множество коморбидности, пълен AV блок и леко намалена левокамерна фракция на изтласкване, при който е приложена стимулация на снопа на Хис. Авторите са мотивирали решението си и са илюстрирали случая много добре.

Шалганов и сътр. представят под формата на ЕКГ тест случай на много рядка надкамерна тахикардия, която може да имитира множество други аритмии и при която лечението на избор е катетърната аблация. В сравнение с предходни публикации тук за пръв път авторите са приложили каротиден

масаж като диагностичен тест и резултатът е илюстриран и обсъден в детайли.

Мартинов и сътр. представят клиничен случай, при който интракардиалната ехография е използвана за мониториране на проникването на електрода през междупокамерната преграда до достигане на зоната на лявото бедро. Авторите илюстрират възможността за намаляване на риска от усложнения и повишаване на успеха на процедурата.

Василев и сътр. описват възможните варианти и избора на хирургично лечение при случай на по-

тенциално летално усложнение след имплантация на постоянен пейсмейкър с камерен електрод с пасивна фиксация.

Надяваме се, че материалите в броя ще бъдат интересни и полезни за читателите на списанието.

Приятно четене!

*Доц. д-р Васил Трайков, дм
Отговорен редактор на броя*

*Проф. д-р Чавдар Шалганов, дм,
Отговорен редактор на броя
и заместник-главен редактор*